

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

Megyei érdekű ujság. A Bácsbodrogmegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KULA, TELEFON 14
Hirdetések árszabás szerint
Nyílt-tér soronként 40 fillér

KISS GYULA
B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. elnöke
SZERKESZTŐSÉG
BERCSÉNYI JÓZSEF
B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. főjegyzője

Felolós szerkesztő
BERKOVITS REZSŐ
Kiadótulajdonos
BERKOVITS MÁRK

Előfizetésidő negyedévre 2 K
félre 4 K, egész évre 8 K
Egyes szám ára 20 fillér
Megjelen vasárnap

XVIII. évfolyam

KULA, 1914 május 24.

22. szám

Uj irányok felé.

Az új sajtótörvény életbelépett. A felháborodás, mely megelőzte létrejöttét, gyanut s félelmet kelt a sajtó igaz barátaiban, vajjon nem bilincset jelentenek-e a szabad betű szabad hangjára az új törvény szakaszai.

Mi azt hisszük, hogy zárt tenni az igazság ajakára nem lehet.

Mi úgy gondoljuk, hogy a nemes és tisztességes hang nem retteghet semmiféle béklyótól.

A mi meggyőződésünk az, hogy a magánélet és egyéni becsület vára szent, melybe sem belekandikálni, sem azt sárral bepiszkítani senkinek sincs joga, annál kevésbé annak az igazi nagyhatalomnak, melynek sajtó a neve.

Legyen tehát a sajtó elsősorban igaz! Azt keresse, azt kövesse, amit az igazság szab eléje. Nincs szebb, nincs magasabb ideális cél, mint tántorítlanul az igazság szolgálatában állni. Az igazság őserő, amelyet kimeríteni sohasem lehet s amely kinek-kinek, ha érte küzd, újabb és újabb erőt ad és gyönyörrel, a megelégedés gyönyörűségével tölti el a szívet. Az igazságot a harc sohasem szünetel.

Im, küzdésre hív, sürgetve ösztönöz az ezer évek óta láncravet ember-jogok segélykiáltása. Sok láncszemet lerázott róla már a sajtó kalapácsütése, de még sok maradt rajta megfeszítőn, korlátozón. Rajta hát, tovább a toll fegyverével! Előre!

Ugyancsak emberjogunk a lelkiismereti szabadság szent ügye. Törvényünk volna már egy néhány reá helyes és emberséges, ámde végrehajtani késnek ott, ahol egybegyűl a hatalom és erő.

És a társadalom! Oh ennek a felüle-

tes és cammogva járó hangos nagy tömegnek is első gondja ma: hol s mi vérből született? Mely Istent imádsz? S ha tesszik válaszod, nyujt baráti jobbot neked.

El, el az efajta világfelfogással! Ostort neki, a sajtó villámlo ostorát! Az állam, a haza óhajtott egysége érdekében is!

Tudni mindenki szeret; tanulni, ami erőt s munkát kíván, már jóval kevesebben. Tanulás és tudás a nemzet létevérdéke is. Hisz a bibliában is megtalálhatod az intő szót: „Jaj az én népemnek, mert tudomány nélkül való, a tudomány nélkül való nép elvész.”

Sok nagyképu alak és ál tudós jár közöttünk, akinek szavára hallgat a mi magyar világunk. Mint a régi céhek zordon céhmesterei bírálják tudóst és vesznek fel kit-kit dohos céheikbe. A tudás fátylának ők nem a lángját nézik, hanem a füstjét. Sokszor üldöznek jót, igazat és helyest, — s tapsolva emelnek föl üres kontár-művet. Gyakran ódon kutak iszapos vizét hozzák forgalomba; de többször eldugadni kívánják új források éltető vizének előtörő útját.

Szabad tudás, szabad gondolkodás, szabad szárnyakon repülve: ez az ideálunk. A szabadság nem szül nemtelent semmi-ben soha. Legfeljebb az elfojtottság által teremtett iszap és piszok megy irigyen utána. Betemetnök-e a folyó medrét, vagy fölfognok-e a folyót futtában azért, mert partjaira piszkot, iszapot vet ki a hullám?

Mily fenséges feladat a szabad tudásért, a korlátlanul megengedett kutatásért iz-zadni, irással csatákat vívni!

És mi, az emberi szellem és a magyar nemzeti állam önzetlen katonái, most az út felén, tétován csak kis időre is megáll-nánk? Még mindig zeng fülünkben a költő dala: Fiaim, csak énekeljtek!

Aki pennát vesz a kezébe, hogy a

köznek szolgáljon, ha igazat ír szép formában, még ha erősen is: elismerésre tart-hat számot. A durva hang, az sértő forma. Miért sértsek a külsővel ott, ahol a belső-vel, a lényeggel használni akarok? Miért öltöztessen a szép női formát rut ruhába, amikor céloim bámulatot kelteni a nő szépsége iránt?

Téved az, aki azt hiszi, hogy az igazság durva köntösben, akár a jóbarát, akár az ellenfél küszöbén előbb nyer szives fogadtatást, mintha illő mezben jelenik meg. A külső miatt nem ritkán a belső is kívüli marad az ajtón; nem eresztik be.

Nem az a kalapács sujt nagyot, amely salakos részecskékké van összeforruva, hanem az, mely tiszta acélszerű szilánkokból tömörült egybe.

A rozsdá, a durvaság kikezdte sajtónk jelentékeny részét is. Az új törvény nagyot csapott reá, akkorát, hogy e rozsdá lehullott róla.

Nincs okunk sajnálni ennek pusztulását. A sajtó küzdését akkor kíséri rokonszenv, ha az mindig nemes marad és oly téreken mozog, amelyek közérdekű jellege nyilvánvaló. Fegyvertárából is a terror minden eszközt kivetnie kell.

Az ellen meg éppen jogos lángra gyulva tiltakozik, hogy házi szentélyébe, magánélete elkerített körzetébe lábát beteged.

Amely sajtó az ő igazságának támasztékait itt keresi és innen veszi elő, az méltó arra a tilalomfára, amelyet az új törvény állít az eféle extravaganciák ellen.

Mi a sajtót a mindig szomjuhozott igazság védelmezőjének, az emberiség leg-hatalmasabb és leggyőzedelmesebb oktató-jának tartjuk. S ha hivatása magaslatán tud fönnmaradni, ha a gyom fölbujánzását terein elharapózni nem engedi, semmi-féle törvény sem vesz erőt rajta. F. Z.

Pihent a gyár . . .

Pihent a gyár, fizetés napja jött;
Ott álltak sorban a pénztár előtt, —
Oh, áldott bér! Rád odahaza már
Hány éhes gyermek verébszája vár.

És ment, sietett haza mindenik,
Hol jó feleség, gyermekek lesik, —
Hol a házi tűz boldog melegén
Békét talált még az is, ki szegény . . .

Ment a sok munkás . . . S ime köztük egy
A sorból kilép . . . Vajjon merre megy?
Szomjúság hajfja, égető sóvár, —
A szomja — bor! Oh, nem több: — egy pohár.

Csak egy pohár! Ma nem sivit a gép!
Még egy pohár! Az élet hej, be szép!
Ujabb pohár! csak bolond sirna ma!
Hej, tiz pohár! Bár mindig tartana!

És foly a bor és elfolyt mind a bér —
Amint ömlik szűrt sebből a vér;
S míg esendül itt a sok teli pohár,
Othon a család vár, csak egyre vár . . .

De mi gomolyg a koresma padlatán?
Vesztettek tánca? Vad bírok talán?
— Ki a legény!? rikolt a szó vadul.
Villan a kés . . . Dühöngök vére hull . . .

A harc elült . . . A borgöz száll csupán,
Mint ágyuk füstje vad tusák után —
Bús végzet lebeg a koresma felett;
Néhány gyermek ma este árva lett . . .

Mily szép e nap! . . . Lám, elpihent a gyár . . .
A kicsiny család vár, csak egyre vár —
Holnap vasárnap . . . Mily szép ünnep ez!
S holnap, oh, holnap még kenyér se lesz . . .

PAKOTS JÓZSEF

Az orvosi tudomány jelene és jövője.

Dr. Tauszk Ferenc kir. tan., egyet. tanár előadása nyomán.

III.

A myxodémának nevezett betegségnél, mely-nél az egész arc sajátságos bamba kifejezést nyer, duzzadt, puffadt bőre rugalmasságot veszít, pajzsmirigyből készült gyógyszer adagolá-sára, szinte csodálatos jó eredményt lehet elérni.

A vérszegénység, az izületi csusz, a vérzésre való hajlam, az elhízás, a köszvény, csontlágylu-lás, az angolkór, az epekő és vesekő, az asthma, a vesztettség, a dermekór stb. ma mind biztosan gyógyítható betegségek sorába tartoznak, ame-lyeknél az orvosok, felteve a beteg kitartását, igen kiváló eredményeket érnek el.

A rák gyógyítása, amely eddig a hozzáfér-hető helyeken a sebészi beavatkozás kizárólagos és sok sikerrel járó területét képezte, ma kísér-letek tárgyát képezi más kezelési módoknak is, amint látszik, több-kevesebb sikerrel. Különösen eredménnyel kecsegtettek a radioaktív anyagok, amelyekhez a rádiumon kívül az aktinium és mezothorium is tartozik. Bizonyos az, hogy a rádiummal kisebb rákos alkéleteket teljesen el lehet tüntetni és bizonyos az, hogy legalább mu-lékony javulásokat lehet elérni a rádiummal ott, ahol a sebészi beavatkozás különböző oknál fogva ki nem vihető. A jövő ugylátszik azonban az lesz, hogy a sebészet és rádiumkezelés együt-tesen fognak bizonyos esetekben alkalmazhatók lenni. Kevesebb eredménnyel biztatnak cholin, kovasav, fulgurató, diathermia és elektrikus fény-kezelés.

De még azon mindinkább fogyó betegsé-geknél is, ahol véglegesen gyógyítani nem tudunk, a tüneti gyógykezelés oly nagy és az orvosra váró feladat oly hálás, hogy így is képesek va-gyunk betegeink és a nagyközönség háláját és elismerését kivívhatni. Ma már kezd vezetni azon nagy, az igazi humanizmus által vezetett elv az orvosi tudományban, mely mindenképpen arra törekszik, hogy egy beteg se szenvedjen és arra hogy gyógyszerkincsünk napról-napra értékesebb

gyógyszerekkel és eljárásokkal szaporodik. A beteg gyógyuljon, de sohase szenvedjen. Ez a modern orvosi tudomány jelége.

De az orvosi tudománynak még egy har-madik ágazata is van, mely nemcsak a betegsé-gek felismerésében és gyógyításában nyilvánul, hanem a betegségek megelőzésében áll. Ide sorolandók a legkülönbözőbb védőoltások, melyek közül nagy sikerrel alkalmaztatnak a difteria, a vesztettség stb. elleni oltások, amely védőoltások az állatoknál elterjedt betegségek egész sorzá-tánál fényesen beváltak. Ide sorolandók a pestis-nél több-kevesebb eredménnyel megkísérelt ol-tások és ide soroljuk azt is, ahol Ehrlich új sze-rével egy fejlődő, még méhen belüli életében, aki atyai részről lett fertőzve, meg tudunk menteni és meg tudunk gyógyítani. A védőoltásra még nagy és fontos feladat vár. Az óvintézkedések pedig, melyek a fertőző betegségek továbbterj-dését meggátolni vannak hivatva, ma már nem-zetközi megállapodás alapján létesülő eljárásokon alapulnak.

Világjárványok, mint egykoron, ma már nem léteznek. Az utolsó években láttuk, hogy a pestis hiába emelte fel fenyegető fejét Indiában, mert ha el is jutott egy-egy eset egyik vagy másik európai kikötőbe, tovaterjedését a modern higie-nia útját állotta és láttuk, hogy a balkáni háború alatt, közvetlen szomszédságunkban dühöngött a kolera és szerény eszközökkel, de lelkesedés-sel és kitartással küzdő szakembereink meg-gátolták azt, hogy nálunk nagyobb mértékben el-terjedjen és mindenütt sikerült a külföldről be-hurcolt kolerát rövidesen izolálni és megszünt-etni. Annál nagyobb elismerés illeti ezen embe-reinket, mert hiszen óvintézkedések kivételéhez elsősorban az kell, ami nekünk legkevésbé van, a pénz. Ezt nálunk pótolta egyesek önteláldozó munkája.

Ezzel rövidesen lezárhatom e kis áttekintést, amely azt mutatja, hogy az orvosi tudománynak volt egy munkával telt multja, van egy sikerek-ben gazdag jövője, amely nemcsak a gyógyítás-ban, de a betegségek megelőzésében találja leg-nagyobb jövőjét.

Vojnits Oszkár

Szabadka, május 20.

Szabadkaszerte mély megdöbbenést keltett az a hír, amely a kora délutáni órákban járta be a várost, hogy Vojnits Oszkár, a köztisztviselőben álló bajsai Vojnits-család tagja, báró Vojnits Sándor testvére, a nagyírú világotutató, Port-Said városában öngyilkosságot követett el.

Az öngyilkosság körülményeiről a katasztrófa hírének első perceiben kalandos kommentárok keletkeztek, melyek szerint Vojnits Oszkár az angolok Port-Saidban kennek nézték és elfogták. E kommentár szerint az angolok fogságában követte volna el az öngyilkosságot.

Az első pillanatokban hihetetlenül mozgó hírek szomorú megerősítése délután négy óra tájban érkezett dr. Purgly Sándor főispánhoz, akit báró Vojnits Sándor, az öngyilkos testvére arra kért fel, hogy *testvérbátyja haláláról kiméletesen értesítse a nagyanyját, özv. bajsai Vojnits Lukácsnét, Vojnits István báró édesanyját.*

A fővárosban Boda Dezső főkapitány értesült elsőnek Vojnits Oszkár tragédiájáról s ő értesítette ma délelőtt a delegációban báró Vojnits Istvánt, az elhunyt világotutató nagybátyját és testvéröccsét, báró Vojnits Sándort.

Báró Vojnits István egy hírlapírónak a következőket mondta Vojnits Oszkár öngyilkosságáról:

— Vojnits Oszkár, aki már többször beutazta a világot, négy hónap előtt indult útnak. Nem lehet tudni, hogy most hol van, de igen valószínű, hogy Port-Saidban. Különössé, szinte érthetetlené teszi az öngyilkosság hírének az a körülmény, hogy Oszkár legutóbb a Nemzeti Kaszinóhoz táviratot küldött, amelyben az volt, hogy Port-Saidban mint kémét letartóztatták és a Kaszinó támogatását kérte. A Kaszinó nyomában a főkapitánysághoz fordult és a szükséges legitimációt nyomban elküldötték. Ezek után szabadon kellett volna őt bocsátani. E helyett tegnap este váratlanul az a hír érkezett a főkapitányságra, hogy Oszkár öngyilkos lett. Szerintem lehetséges, hogy neveseréről van szó, mert Vojnits Oszkár nevével — amely a külföldön már eléggé ismert — gyakran visszaéltek kalandor magyarok, de fájdalom, az sem lehetetlen, hogy rokonom a fogságba jutás miatt való elkeseredésében vagy pillanatnyi elmezavarásban lötte magát fölé.

A delegátusok mély részvétellel fordultak a Vojnits bárók felé.

Vojnits Oszkár öngyilkosságának híre fájdalmasan megdöbbenést váltott ki mindenütt, ahol e kitűnő és bátor magyar utazó nevét ismerik. Vojnits esztendőnk óta barangol Afrikában és Ázsiában, híres vadász, de kutató szellem is, akinek nagyértékű följegyzéseivel sűrűn találkozott a közönség a magyar és a külföldi lapok hasábjain. Csak legutóbb is láttuk a csillogó fekete szemű atrikai vadász arcképét, akit nyugtalanul pompás vére idegen világrészekbe hajtott. Olykor, vadász-trofeumokkal megrakodva hazalátogatott és csak legutóbb ajándékozott két szekrény pompás és értékes afrikai néprajzi gyűjteményt szülővárosának, Szabadkának.

Utazásairól, amelyek nevét a világ legelső kutatói között örökítik meg, értékes könyvekben számolt be. Főbb művei:

„A keletindiai szigetsoporton”,

„A Csendes Óceán szigetvilága”,

„Britt India” és

„Hogyan vadászunk veszélyes vadra”,

amelyek nemcsak a magyar, hanem a külföldi kritika részéről is a legteljesebb elismeréssel találkoztak s mint földrajzi forrásművek, megbecsülhetetlen értékűek.

Kíváncsi érdekes egyéniséggel és fáradszónalisan kutató elmével lett szegényebb Vojnits Oszkár halálával a magyar világotutatók becses és ritka gárdája, akiknek sorában mindenkor tiszteltreméltó nevet vívott ki magának.

Szülőházaja, Szabadka, fájdalmasan mély és megdöbbenést keltett áll a tragikus haláltól lesújtott Vojnits-család körül.

B. H.

Hirek

Zombor. Városi közgyűlés volt e hó 15-én, melyen a Délvidéki Közgazdasági bank 3millió kölcsön-ajánlatát tárgyalták. A polgármester eljárt Bécsben és Budapesten, ahol bár jelenleg kölcsönt nem folyosíthatnak, de kilátásba helyezték, hogy egy éven belül a pénzügyi viszonyok annyira javulhatnak, hogy a Délvidékinél kedvezőbb ajánlatot adhatnak. Mivel pedig a beruházási tervek oly kezdetleges állapotban vannak, hogy a kölcsönre sürgős szükség nincs és a belügyminister is tárgyalásokat folytat az összes budapesti pénzügyintézetekkel a városok részére nyújtandó kölcsön tárgyában; a polgármester azt javasolta, hogy a kölcsön felvételét halasszák el. A közgyűlés ehhez hozzájárult.

Halálozás. Scultety Kálmán okl. jegyző 46 éves korában, rövid szenvedés után Budapesten elhunyt. Az elhaltban Scultety Ferenc vármegyének alispánja fivérének gyászolja.

Ferenczy József képkiaállítás Zomborban. Vasárnap nyitotta meg Ferenczy József festőművész a városháza nagytermében nagyszabású képkiaállítását. A művészi alkotások nagy érdeklődést keltenek és Ferenczy művészetétől elvannak a műértők ragadtatva.

Nyugdíjazás. A m. kir. pénzügyminister Jorgovits Döme pénzügyi tanácsost, a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnökét, 40 évi szolgálat után, saját kérelmére nyugalmába helyezte. A nyugdíjazásról szóló ministeri rendelet vasárnap érkezett le Fodor Mihály kir. tanácsos pénzügyigazgatóhoz, s a számvevőség tisztikara hétfőn délelőtt vett buscst hosszú éveken át volt szeretett főnökétől. Essigmann Károly számtanácsos méltatta a távozó főnök érdemeit és tolmácsolta a tisztikar érzelmeit, melyekre Jorgovits Döme válaszolt a meghatottságtól elérzékenyülten. Jorgovits Döme rövid ideig tartózkodik itt, mert lakhelyét Aradra teszi át.

Házasság. Rittinger Rezső vmegyei nyugdíjügyi előadó f. hó 23-án tartotta esküvőjét Kaich Erzsikevel.

Piukovich János kuriai bíró. Öfelsége a király Piukovich János győri kir. ítéltáblai bíró, a szabadkai törvényszéknek egykori bíróját kuriai bírói címmel és jelleggel ruházta fel.

Királyi ügyész egy volt szabadkai jegyzőből. Veress Béla volt szabadkai törvényszéki jegyzőt, jelenleg nagyikikindai bíró a király a nagyikikindai kir. ügyészséghez ügyészsé névezte ki.

Szabadka. F. hó 14-én fejezték be a szabadkai határban a városi földek utolsó maradványának bérbeadását. Csantavéren 200 hold, Bajmokon pedig 269 hold került árverés alá s a bérlők szinte nábobí buzgalmat fejtettek ki egymás tulcilitálásában. A csantavéri földeknek 132 K, a bajmokiakon pedig 125 K volt egy holdnak átlagos bére, de van olyan gazda is, aki 156 K-t sem sokallott egy hold föld béérért. Az évi bérösszeg, amit a város az árverésen előirányozhatott, nem kevesebbet tett ki 61.000 K-nál.

A gazdag Szabadka. Nagybirtokos csak a város. Érdekes statisztikai kimutatáson dolgoznak most a város gazdasági ügyosztályában. A szántóföldek tulajdonosait és bérlőit hívta fel Szabadka tanácsa, jelentsék be, mennyi földön gazdálkodnak és miképpen művelik földjeiket. A felhívott földbirtokosok mind száz hold és száz holdon felüli birtokon gazdálkodók. Tehát csak a nagy és középbirtokosoknak szántóföldejei szerepelnek a statisztikában birtokonként, a 100 holdnál aluli birtokok egy summában szerepelnek. A bejelentések beérkeztek és ha teljes pontossággal nem is, de a lehetőség szerint megállapítható most már, hogy kiknek van Szabadkán legalább 100 hold szántójuk. A kimutatásban nincsenek a kertek, rétek, szőlők, legelők, erdők és nádasok, csak a szántóföldek, amelyek buzával, árpával, kukoricával, zabbal vannak bevetve. Szabadka területén 117.681 hold szántóföld van művelés alatt az idén. Ebből a földből a város maga csak 147 holdat kezel (a földművelőiskola földje), míg a város többi szántóföldje: 7474 hold (a bajmoki és csantavéri uradalmi földjein kívül) hasznabérbe van adva. A 117.681 hold szabadkai szántóföldből a beérkezett és megközelítőleg helyes bevallás szerint 173 földbirtokos tulajdonában van 39772 hold, hozzáadva ehhez a város szántóit, 7474 holdat, a kisbirtokosok számainak a kezén van 70.435 hold. Szabadkán nagybirtok, 1000 holdon felül csak — három van, száz láncos gazda (már tudniillik 100—900 láncos) van 173. Ennek a 173 gazdának a földjeiről készült statisztika most arról is, hogy mit termelnek birtokaikon. Rég tudott dolog, hogy a szabadkai nagyobb gazdák még inkább, mint a kisgazdák, tulnyomó részben buzával, tengeri-

vel és zabbal vetik be földjeiket. Kertészettel ugyszólván egyetlen gazda se foglalkozik. És ez az egyik legsúlyosabb oka a piaci drágaságnak. Majd 40000 hold földön gazdálkodnak a mai javakban dus nagyszabású és a saját bevallásuk szerint babot csak 1 és fél holdon, fejeskáposztát 3 holdon, salátát 2 holdon, paradicsomot 2 holdon, uborkát csak 1 holdon, paprikát 4, tököt 8, dinnyét 9, hagymát 2 holdon termelnek a 40000 holdból. Lent 1 holdon, dohányt 12 holdon. A kisebb gazdáktól bolgár kertészek tudomásunk szerint bérelnek néhány holdat, amelyen konyhakertészet van, de a szabadkai földművelők ép — sajnos — ezen a zsiros, kitűnő földön ugyszólván egyáltalán nem termelnek konyhakertészeti veteményeket. A nagyszabású által művelt mintegy 40000 holdon az idén a következő vetemények teremnek: Buza (őszi) 11,600 holdon, (tavaszi) 16 holdon. Rozs (őszi) 591, (tavaszi) 24 holdon. Arpa (tavaszi) 2592, (őszi) 210 holdon. Zab 7205 holdon. Repce (tavaszi) 10, (őszi) 36 holdon. Tengeri 12,500 holdon. Burgonya 490, takarmányrépa 140, csalamádé 540, búkköny 124, zabos búkköny 493, lóhere 128, muhar 210 holdon. Kaszáló van 710, ugar van 950 holdon.

Bácsmegeve bevétele — hizott sertésekéből. A vármegye alispánjának évnegyedes jelentése szerint a vármegye területéről, nem számítva Szabadka, Zombor, Ujvidék, Baja városokat, összesen 248431 drb hizott sertést szállítottak ki, amelyeknek értéke 37.264,650 K.

A bírósági tisztviselők egyenruhája. A bírák és igazságügyi hivatalnokok uniformisba öltöztetése immár elintézték kérdés. Az új bírói talár bő köpenyszerű fekete domino, magyar koronával s ehhez járul a süveg. A kezelőszemélyzet fekete sujtásos uniformist fog kapni, lilaszínű hajtókával. A hajtókán a XI. fizetési osztályban lévő tisztviselő egy rózsát, a kezelő tiszt két rózsát és az irodatiszt három rózsát fog viselni. Az irodaigazgató ezüstgallért kap az egyenruhájára.

Az újvidék—pétervárad vasuti híd néhány nap óta erős katonai készültséggel őrizi és a híd gyalogjáróján is csak a várparancsnokság által kiadott igazolvánnyal lehet közlekedni. Az újabb katonai intézkedés nem külpolitikai okokból történt, hanem azért, mert a várparancsnokságot névtelen levélben figyelmeztették, hogy a híd ellen merényletet terveznek.

A bezdáni esperes-plebános jubileuma. Mészner István apát, bezdáni esperes-plebános esperesi működésének 25-ik évfordulóját május 14-én szép ünnepély keretében ülték meg a bezdániak és az érdemes főpap nagyszámu tisztelői. Az ünnepély reggel misével kezdődött, melyet az ünnepelt fényes segédlettel celebrált. Mise után a kerületi papság és tanítószeg társaság fogadta az apát-eperes; a tisztelgők küldöttségéhez csatlakozott a község lakossága is. Az üdvözlő beszédet Kürtös Antal bácskertes plebános, a tanítószeg részéről pedig a bácskertes igazgató-tanító tartotta. Az ünnepelt szép beszédben köszöntö meg a megtisztelő ovációt. Délben fényes ebéd volt a plebánián.

A szerb daltársulatok szövetsége junius 7, 8 és 9-én Zomborban nagyszabású országos dalárversenyt rendez. A versenyen résztvesz körülbelül 40 szerb dalárda, mintegy 1500 taggal. Lesz ismerkedési estély, szövetségi közgyűlés, továbbá a „Balkán” című zágrábi egyetemi ifjúsági dalkör 10 éves jubileumának megünneplése, azután dalverseny s záróként ünnepi hangverseny és táncmulatság. Általános belépőjegy valamennyi hangversenyhez, estélyhez, táncmulatsághoz, diszközgyűléshez, próbákhoz, személynként 10 K. A verseny bekerített színhelyhez való belépésre szóló jegy 60 fill; egy-egy hangversenyhez szóló jegy I. sorban 3 K, II. sor 2 K, III. sor 1 K; a táncsátorba való belépésre szóló jegy 1 K; egy-egy próbára szóló jegy 1 K. A belépőjegyek előre válthatók Pánits Koszta kereskedésében, a dalárverseny napján pedig a helyszínen. Minthogy Magyarország minden részéből — beleértve Horvátországot is, sőt Szerbiából és Boszniából is sok vendég érkezik, a vidéki vendégek száma előreláthatólag meg fogja haladni a 3000-et, de talán eléri az 5000-et is, akiknek elszállásolása és ellátása nagy gondot okoz a rendezőségnek. A dalárverseny céljára a megyeház mögött a vásártéren épül rendkívül nagy aréna.

Pusztul a komló Hódságon. A komlótöke gyökerét egy eddig ismeretlen hangyaféle féreg megrágja és a töke rövidesen elpusztul. A termelők teljes védtelenül és tanácstalanul állanak az újfajta komlófiloxéra ellen. A vármegyei gazdasági felügyelő kiszállt a helyszínen. Jelenleg ő sem tehetett egyebet, mint a szomorú valóságot konstatálta.

Különlegességek

cipő, sandál, kalap, nyakkendő s fehérneműkben

Nagy választékban kaphatók KARDOS-nál, Kulán

rtészettel
k. És ez
aságnak.
a mai ja-
evallásuk
áposztát
ot 2 hol-
töktől 8,
a 40000
oldon. A
omásunk
konyha-
elők ép
ön ugy-
hakerté-
l művelt
kező ve-
holdon,
(tavaszi)
210 hol-
0, (őszi)
ny 490,
ükköny
ahar 210
holdon.
ertések-
és jelen-
számítva
rosokat,
ottak ki,
ruhája.
ormisba
uj bírói
magyar
zelőszeg-
g kapni,
fizetési
kezelő
zsát fog
kap az
hidat
örzi és
snokság
dni. Az
i okok-
csnok-
hogya
leuma.
lebános
május
a bez-
tiszte-
tt, me-
lebrált.
g tisz-
ztelgők
ossága
ácsker-
a bács-
elt szép
vációt.
e június
szágos
esz kö-
taggal.
gyülés,
mi ifjú-
eplése,
ngver-
gy va-
mulat-
szemé-
lyéhez
hang-
or 2 K,
szóló
K. A
ta ke-
edig a
en ré-
Szer-
zik, a
g fogja
-et is,
zondót
ljára a
dkivül
lótöke
féreg
A ter-
llanak
i gaz-
lenleg
ságot

**Kula község f. hó 12-én tartott közgyűlé-
sén elhatározta, hogy önm. báró Vojnits István
titkos tanácsos, kiváló és szeretett országgyűlési
képviselőnek az állami polgári iskola létesítése
körüli szerzett nagy érdemei elismerésül jegyző-
könyvi köszönetet szavaz és Öngyméltóságá-
hoz köszönő levelet intéz. Kula község előljáró-
sága e határozat folytán a következő levelet in-
tette a Kegyelmes Urhoz:**

**Nagyméltóságu Báró Úr!
Kegyelmes Urunk!**

Kula község képviselőtestülete f. hó 12-én
tartott közgyűlésében tárgyalta a nagyméltóságu
vallás és közoktatásügyi Minister úr azon magas
leiratát, mellyel a kulai polgári fiú és leányiskola
I-II. osztályainak állami jelleggel leendő átvételét
f. évi szeptember 1-re kiltásba helyezte.

Midőn ezen, a község fejlődését és hala-
dását előmozdítani hivatott örvendetes eseményt
a képviselőtestület a legnagyobb örömmel tudomá-
sául vette, egyben főtisztelendő Boberity Milán
községi képviselő úr indítványára egyhangú lel-
kesedéssel elhatározta, hogy addig is, míg Kula
községe a polgári iskola létesítése és állami ke-
zelésbe való átvétele körül szerzett kiváló érde-
meit méltó módon elismerheti és a község kö-
zönsége Nagyméltósággal szemben háláját le-
róhatja, — Nagyméltóságnak jegyzőkönyvi
köszönetet szavaz.

Községünk fejlődése és haladása érdekében
kifejtett hathatós és eredményes tevékenysége
és közreműködéséért fogadjon Nagyméltóságod
Kula község közönségének osztatlan háláját, soha
meg nem szűnő ragaszkodását és szeretetét.

Tartsa meg Nagyméltóságod községünket
továbbra is kegyes jóindulatában, viszont mi is
igérjük, hogy községünkkel szemben szerzett
hervadhatlan érdemeit soha el nem feledjük, bár-
mily viszonyok, bármilyen körülmények között
Nagyméltóságod neve községünk történetében
örökké élni fog, Nagyméltóságodat, mint kegyes
pártfogónkat, jóakaratu támogatónkat tisztelni és
szeretni soha meg nem szűnünk.

Kula, 1914 május 16.

Kula község közönségének nevében

Zimmermann Miklós sk.
bíró

Kugler Béla sk.
jegyző

Közgyűlés. Kula község képviselőtestülete
f. hó 20-án rendkívüli közgyűlést tartott, mely-
nek egyedüli tárgya a polgári fiú- és leányiskola
részletes terveinek és költségvetésének bemutatá-
sa volt. Vadász Pál szabadkai műépítész rész-
letesen ismertette a bemutatott szép rajzokat. A
terv igen jó beosztású, minden tekintetben a
legújabb haladást figyelembe vevő, aránylag ol-
csó és amellet monumentális. Ilyen intézet még
Szabadkán sincs, mint ahogy ezt Vadász mér-
nök megjegyezte. A tervezésnél igyekezett min-
den drága és felesleges dísz elhagyni, az épület
mégis 224ezer K-ba kerülne. Ehhez jön még a
fűtési berendezés — melegvízfűtés 18ezer K,
vagy kályhafűtés 5000 K, villamos vezetékek és
berendezés 7000 K, szennyvízderítőtelep (Priester
rendszer) 3000 K, vízvezeték, csatornázás, kút
15000 K, aszfaltjárda stb. Ugy hogy nem tulo-
zunk, ha az épület költségeit egy negyedmillió
K-ban állapítjuk meg.

Az iskola felszerelése és berendezése ez
összegben nem foglaltatik. Vadász mérnök elő-
adása után Tolnay János polg. iskolai igazgató
pedagógiai szempontból ismertette a terveket,
melyhez azután a képviselőtestületi tagok nagy
része hozzájárult. — Végül hosszas tárgyalás
után a közgyűlés a terveket elfogadta és elha-
tározta, hogy azok a tanfelügyelő úr útján sür-
gősen felküldendők a nm. vallás és közoktatás-
ügyi ministerium műszaki osztályának felülbírá-
sára és jóváhagyás végett. Szóba került az iskola és
piactér, valamint Kossuth Lajos-utca kikövezé-
sére szükséges összegek mikénti fedezése is. —
A községnek, sajnos, a 100 ezer K-s Czucz-ala-
pon kívül más felhasználható, vagy ideiglenesen
kölcsönvehető alapja nincs. Dr. Récey Ede föl-
említette, hogy ma 90-92-es árfolyamon 6 és fél
százalék mellett adnának kölcsönt, ami igen
drága. Egyelőre a kölcsön ügyét még nem fog-
ják tárgyalni. Itt említjük meg, hogy Redner Jenő
szabadkai mérnök, aki a piactér és Kossuth
Lajos-utca terveit készíti, a mult napokban az
építési bizottság előtt ismertette a különféle bur-
kolási módokat és javaslatokat tett burkolási
tervekre, utasítást kérve, hogy melyik szerint
dolgozza ki főleg a piactér terveit. A piactéren
átvonuló utat, az épületek előtt vonuló kocsiuta-
kat keramittal ajánlja burkolni. A piacteret úgy
akarja beosztani, hogy az egyes dunai kavicscsal
fedett „szigeteket”, melyek keramittal lennének
szegélyezve, kiemelkednének az utak alapjából.
Ezeken helyezkednének el a piaci árusok. —
Megfelelő fásítással igen szépen nézne így ki a
piactér és ez lenne a legolcsóbb kiviteli módo-

zat. — További részleteket most nem közlünk,
majd rátérünk erre, ha Redner mérnök kidolgo-
zott tervei és költségvetései a bizottság elé ke-
rülnek.

A kulai plebános kinevezése. A napok-
ban kapta Kula községe az örvendetes hírt,
hogy a kulai rk. plebánosi állásra Ödry Lajos
kucorai plebános nevezetett ki, aki állását
a bérálás után fogja csak elfoglalni, mert Ku-
corán is bérálás lesz, de különben sem volna
képes addig berendezkedni. A kulaiak remény-
nyel tekintenek az új rokonszenves plebános
megérkezése elé, akinek bizony bő tere kínál-
kozik, hogy erélyt, tudását és befolyását az épi-
tendő leányiskola létesítése körül érvényre jut-
tassa. Ödry Lajos rokonszenves fellépésével bi-
zonyára sok tisztelőt fog körünkben is szerezni.

Eljegyzés. Koller László okl. jegyző, Kula
község tisztviselője eljegyezte Kanyó Béla pa-
lánci kir. bir. végrehajtó leányát, Etelkát.

Eljegyzés. Abraham Dávid kulai kereskedő
eljegyezte Stern Vilmos kishegyesi kereskedő
leányát, Paulát.

Képkiallítás. Ditrich Zoltán festőművész
a helybeli Polgári Olvasó Egylet nagytermében
néhány tájképet állított ki. Készséggel állapítjuk
meg, hogy azóta művészetéről is kezdenek be-
szélni Kulán. Azért a gyönyörűségért, amit re-
mekül megfestett képeinek eredetisége, kitűnő
színéréke, plasztikus, erős festő modora kelt
bennünk, — valóban adósai vagyunk művésznün-
nek a megfelelő elismeréssel. Eddig Ditrich Zoltán
mint rendkívül rokonszenves, szeretetreméltó
úri embert ismertük, ezentúl mint művészt is
fogjuk becsülni. Tulajdonképpen szakmája az
arcfépítés; egy helybeli úri család bájos
leánykáját festi s akik látták a képet, elragadta-
tással nyilatkoznak róla. Úgy tudjuk, hogy állami
ösztöndíjjal segélyezte fiatal korában a kormány.
Párisi és müncheni mestereinek véleménye iga-
zolta a tehetségbe vetett bizalmat. Reméljük,
ha el is mulik a kis kiállítás, az érdeklődés a
művészet iránt és e művésznünk további sorsa és
sikerei iránt megmarad közöttünk.

Majális. A kulai rk. népiskola tanulóival
a tanítótestület hétfőn d.e. tartja meg a min. el-
rendelt madarak és fák napját, d.u. pedig tövisi
Rácz Béla úr mélyvölgyében majális rendez kü-
lönféle gyermekjátékokkal.

A vármegye a trachoma ellen. A vár-
megyei közigazgatási bizottság május 13-án tar-
tott üléséből, dr. Spitzer István vármegyei tiszti
főorvos kezdeményezésére fölirt a belügyminis-
terhez és gyors segítséget kért tőle a rendkívül
veszedelmes fertőző betegség leküzdésére és ter-
jedésének megakadályozására. Hivatalos megá-
llapítás szerint a vármegye 28 községében pusztit
nagyobb mérvben (ahol tudniillik száznál több
beteg van nyilvántartva) a trachoma. A 28 köz-
ség közül 27 szerb vagy más szláv nemzetiségű,
egyetlenegy (Magyarakanizsa) magyar, német
azonban egy sincs. A vármegye a belügyminis-
tertől 3 állami trachomaorvos kiküldését kérte,
akiknek állandó székhelye a három leginkább
fertőzött helyen: Obecsén, Szenttamáson, Sza-
páron lenne. Az állami trachoma orvosok csu-
pán a székhelyükön foglalkoznának gyógyítással,
egyébként föladatuk az lenne, hogy a körze-
tükbe tartozó községekben a trachomasokat fel-
kutatnak, nyilvántartásba vennék s a községi
orvosokat — akiknek feladatuk a betegek állandó
kezelése — a legújabb gyógykezelési módokról
szakszerűen informálnak és a betegkezelési és a
községi orvosok működését állandóan ellenőriz-
nek. A három körzetbe a fertőzött községek
következőképp oszthatnak be: 1) Az obecsei kör-
zetbe: Obecsé, Mohol, Péterréve, Bácsföldvár,
Nádajka, Csurog, Boldogaszonyfalva, Zsablya,
Mozsor, Sajkássztiván. 2) A szttamási körzetbe:
Szttamás, Kula, Bkeresztur, Ursztiván, Ósövé,
Kölpény. 3) A sztapári körzetbe: Sztapár, Osz-
vác, Bácsóváros, Boróc, Szilbács, Parrag.

**Ösztöndíj kereskedelmi főiskolai kur-
zust hallgató ifjaknak.** A szegedi kereskedelmi
és iparkamara egy 300 K-s ösztöndíjat alapított
oly Csongrád, illetőleg Bácsbodrog vármegyében
illetékes szegénysorsú ifju számára, aki felső-
kereskedelmi, vagy más középiskolai végzettség
birtokában, tanulmányait valamely kereskedelmi
főiskolai kurzuson folytatja. A 300 K ösztöndíj
az érdekeltnak akkor adatik ki, ha ez a kurzus
első felében tanúsított sikeres előmeneteléről
bizonyítványt mutat elő. A kamara ez ösztöndíjra
most hirdet pályázatot és felhívja a pályázni ki-
vándorolt, hogy sajátkezűleg irt, bélyegtelen folya-
modásukat erettség bizonyítvány, vagy ennek
hiteles másolata és vagyontalansági bizonyítvány
melléklésével, továbbá a végzendő tanulmány
megjelölésével f. évi június 15-ig a szegedi keresk.
és iparkamara elnökségéhez küldjék be.

Kivándorlás a Bácskából. Az alispán év-
negyedes jelentése szerint a f. évi január 1-től
április 30-ig összesen 2856 utlevelet kértek, tul-
nyomó részben Északamerikába.

1110 sz. 1914

Hirdetmény.

**Torzsa község tulajdonát képező, a
torzsa 61. sz. tkvi betétben felvett 936.
937. hrsz. 423□ól területű belsőséget —
két házhelyre osztva**

1914 június 2-án d.e. 9 órakor a község-
háza tanácstermében tartandó nyilvános
szóbeli árverésen eladjuk.

Az árverési feltételek a jegyzői irodá-
ban a hivatalos órák alatt betekinthe-
tők.
Torzsa, 1914 május 16.

Schick Ede

jegyző

1-2

Messinger Fülöp

bíró

1821 sz. 1914

Bérbeadási hirdetmény.

ZSABLYA község előljárósága ezennel
közhírré teszi, hogy Zsablya község határterüle-
tén az 1883. évi XX. tc. 2. §-ában a nagyobb
birtokosok részére biztosított jogok fenntartása
mellett gyakorolható **vadászati jog** a község
mintegy 15000 kat. hold határán 1914. augusztus
1-től 1925. évi január 31-ig bezárólag Zsablya
község házábanál **1914. június 15-én d.u. 3 órakor**
nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján a leg-
többet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községi jegyzői iro-
dában a hivatalos órák alatt bármikor betekint-
hetők.

Zsablya, 1914. május 15.

1-2

Előljárók

Legrégibb műasztalossg, Kulán

TREBITSCHER KÁROLY

ALAPÍTTATOTT: 1882. ÉVBEN

A legmodernebb

ebédlő és háló szobák nagy raktára

Elsőrendű munka!

Olcsó beszerzési forrás!

5-10

9494 sz. 1914

Temesvári vásárhirdetés.

Az idei pünkösdi orsz. vásár 1914 május
28-tól bezárólag június 1-ig fog megtartatni.

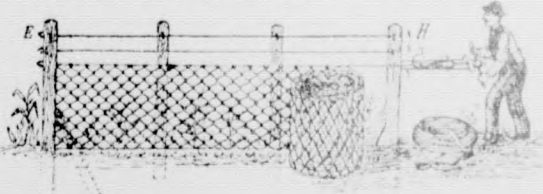
Mindentéle állat felhajtása az országos vá-
sárra május 28-tól, csütörtökön reggel 5 órától
kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1913 április 6.

A városi főkapitányságtól
Beé Ferenc, főkapitány

Dörner Jánosné szita és sodronyárú készítő

KULA Kossuth Lajos-utca, Dudás-féle ház

Ajánlja saját készítésű

horgonyzott drótkerítéseit

folyó méterenkint 25 fillértől teljebb.

Költségtetéssel kívánatra szívesen szolgál.

Minek a neve „AGA“ (Gommé)?

AGA-nak egy legjobb minőségű vergé szivarkapapirt hívnak, amelynek minden lapja a szélén gummirozva van, mely körülmény
lehetővé teszi a cigarettázónak, hogy egész napi szükségletét egyszerre elkészítse és a kész cigarettákat hordja magával. **80 lapos**
könyvecske ára 4 fillér.

A papír feltétlen jóságát bizonyítja, hogy hófehér hamuja marad.

Nagy választék
férfi, női és gyermek bőrcipőkben és szandálokban
 Mrgyanov Zefta divatáruhásában a Menyasszonyhos, Kula

Férfi, női divatárúk nagy választékban

Acsanszki és Gruity festék, fűszer és csemege árú kereskedőknél, Kula Telefon 41

1111 sz. 1914

Versenytagyalási

hirdetmény.

Torzsá község alulírott előjárósága

gyepmesteri lak és mellékhelyiségei

építésének biztosítására nyilvános írásbeli egység-
 aras versenytagyalást hirdet.

Ajánlatok csak az összes munkákra adhatók
 s százalékos árendeményü vagy általányösszegü
 ajánlatok is elfogadtnak.

A munkálatot a törvényhatóság még nem
 engedélyezte.

Az építkezés — melynek előirányzati értéke
 5385 62 K — a munkaátadás napjától számított
 3 hó alatt teljesen befejezendő.

Csak a közszállítási szabályrendelet 18. §-hoz
 kiadott minta szerint kiállított, 1 K-ás bélyeggel
 ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban el-
 helyezett s közvetlenül vagy posta útján beadott
 ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlat borítékának felírása a következő:

„Községi Előjáróságnak

Torzsá

Ajánlat az 1111 sz. 1914 versenytagyalási
 hirdetményben kiírt építési munkálatokra.“

A postán érkező ajánlatok az előjáróság
 címére küldve, a közvetlenül benyújtandó ajánla-
 tok pedig a hivatalos órák alatt a községi jegy-
 zőnél a versenytagyalás határidejéig adandók be.

Ajánlattevők ugyancsak e határidőre az aján-
 lati összeg 5%,-át bántapénz fejében községünk
 pénztárába — a hirdetmény számára való hivat-
 kozással — készpénzben vagy biztosítékképes
 értékpapirokban befizetni kötelesek. A készpénz
 után a község kamatot nem fizet, a készpénz
 azonban megfelelő értékű s biztosítékképes érték-
 papirral bármikor kicserélhető. Az értékpapirok
 kamatszélvényei esedékességük időpontjában ki-
 vánatra kiadtnak, feltéve, hogy a letét letiltva
 nincs. A bántapénzt az ajánlathoz csatolni nem
 szabad.

A versenytagyalás a községháza tanács-
 térében 1914 június 12-én d.e. 9 órakor tartatik
 meg.

A versenytagyaláson az ajánlattevők vagy
 azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az általános s részletes feltételek, terv, költ-
 ségvetés és az ajánlati minta a községi jegy-
 zőirodában mindennap d.e. 9-11 óráig megtekin-
 tethők, esetleg a szabályrendelet szerinti magán-
 munkálati díjak mellett meg is szerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges dön-
 tésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, akik a szóban levő mun-
 kálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bir-
 nak, már ajánlatukban ily képesítéssel bíró meg-
 bizottat megnevezni és annak képesítését igazolni
 kötelesek.

Azon pályázók, akik alulírott községi elő-
 járósággal üzleti összeköttetésben még nem áll-
 ottak, illetőleg előtte ismeretlenek, szállítóképes-
 ségüket és megbízhatóságukat a rájuk nézve ille-
 tetes kereskedelmi és iparkamara által egy évi
 időtartamra és csakis a szóban levő konkrét
 építkezésre szóló érvénytel kiállított bizonyítvány-
 nyal igazolni tartoznak.

Alulírott községi előjáróság fentartja a jog-
 got, hogy a beérkezett ajánlatok között, az ajánlott
 árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Torzsá, 1914 május 16.

Schick Ede
 jegyző

1-2

Messinger Fülöp
 bírő

1109 sz. 1914

Hirdetmény.

Torzsá község és a hozzátartozó
 Péklapuszta határában az 1883. évi XX. tc.
 3. §-a értelmében gyakorolható
 vadászati jogot

1914 augusztus 1-től 1924 január 31-ig
 terjedő 9¹/₂ évre 1914 június 6-án d.u. 2
 órakor a községháza tanácstermében meg-
 tartandó nyilvános árverésen bérbeadjuk.

Az árverési feltételek a jegyzői irodá-
 ban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Torzsá, 1914 május 16.

Schick Ede
 jegyző

1-2

Messinger Fülöp
 bírő

Pongrácz A. Sándor

írisszabósága

KULA (Ferenc József téri bérpalotában)

Tex János és fiai

épület és bútorasztalosok

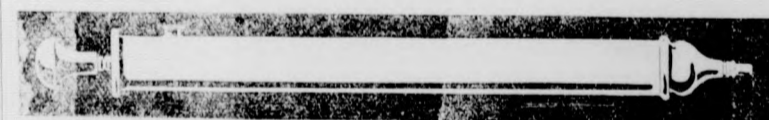
KULA Deák Ferenc utca 3631

Készítenek háló, ebédlő, uriszoba, könyvtár-szekrény,
 üzleti állványokat stb.

Rajzokkal és árajánlattal szívesen szolgálnak.

GÖZMOSÓ

fehérnemű és vegytisztító intézet
 KULA a kir. jbirósággal átellenben
 SZÓTÉR ANTAL

OZONOL, a legideálisabb FECSKENDŐ

tartós és szolid kivitelben.

Jobb magánházak, intézetek, kávéházak, mozi, étterem stb. részére
 nélkülözhetetlen.

SWEEPER VAC (SWIPERVEK)

A világ legtekéletesebb porszívógépe!

Több 100,000 használatban. Kezeléséhez egy személy elegendő.
 Egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Számátalan helybeli és kör-
 nyekbeli referencia. Ára készpénzfizetés mellett 80 K. Árjegyzék frankó.

Katona és Társa Budapest II. Henger-utca 1.

Chromtalpu Szandálcipők

Ifju Kovács J. I. cégnél, Kula

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemü komló
 termelő közönség b. tudomására hozni,
 hogy az eddig legkitünőbbben beváló 2 mm.
 erős likacsos pléhredőnyös J. Vltavszky-féle

komlószáritó

készülékeinek képviselőtét elvállaltam és ki-
 vánatra szívesen szolgáló prospektussal és
 árjegyzékkel.

Löbl Samu

gépkereskedő, Palánka 18-25

A kulai valamint torzsai üzemhez
 alkalmas 220 Volt feszültségü

WOLFRAM lámpák

mélyen leszállított árak mellett
 kaphatók

Furssik János cégnél Kula